

POMOC DLA RODZICÓW

Bycie rodzicem jest często największym wyzwaniem, jakiego się kiedykolwiek podejmujemy, ale jednocześnie wyzwaniem sprawiającym najczęściej zadowolenia. W zależności od sytuacji, rodzice mogą się starać o zasiłki w postaci gotówki, opieki lub innych świadczeń, mające na celu pomoc w opiece nad dziećmi. Pomoc jest udzielana przez wiele organizacji charytatywnych, których dane można znaleźć poniżej. Niniejsza ulotka zawiera również przydatne informacje dla rodzin z niepełnosprawnymi dziećmi, rodziców samotnych, pracujących lub uczących się, o rodzajach pomocy oraz o tym, jak można się o pomoc starać.

Pomoc dla rodzin z niepełnosprawnymi dziećmi

Szkocki rząd wspiera finansowo organizacje charytatywne zajmujące się dostarczaniem informacji i pomocy rodzinom z niepełnosprawnymi dziećmi.

Capability Scotland

Organizacja Capability Scotland oferuje pomoc dzieciom, młodzieży oraz osobom dorosłym z upośledzeniami. Organizacja świadczy pomoc w formie wspierania rodziny, różnych zajęć, organizuje zastępczą opiekę, umożliwiając opiekunom wypoczynek, terapię i nauczanie. Więcej informacji można uzyskać odwiedzając stronę internetową Capability Scotland: www.capability-scotland.org.uk lub listownie, kontaktując się z ASCS (Advice Service Capability Scotland), 11 Ellersly Road, Edinburgh EH12 6HY. Telefon 0131 313 5510.

Contact a Family

Contact a Family służy radą, udziela informacji oraz wsparcia rodzicom niepełnosprawnych dzieci - niezależnie od rodzaju niepełnosprawności lub ich stanu zdrowia. Pomoc świadczona rodzinom przybiera różne formy, np. bezpłatna infolinia, biura pomocy, pracownicy i wolontariusze na terenie całego kraju. Organizacja również zajmuje się dostarczaniem informacji oraz udziela fachowych porady grupom wsparcia. Większość materiałów informacyjnych można znaleźć na stronie internetowej, inne są dostępne na żądanie. Contact a Family Scotland posiada również grupę lokalnych wolontariuszy, którymi są rodzice niepełnosprawnych dzieci. Więcej informacji można uzyskać odwiedzając stronę internetową Contact a Family: www.cafamily.org.uk/scotland lub dzwoniąc na numer infolinii 0808 808 3555.

Care Co-ordination Network UK

Care Co-ordination Network UK (CCNUK) jest organizacją tworzącą sieć promującą i wspierającą osoby pracujące na rzecz niepełnosprawnych dzieci i ich rodzin. Organizacja współpracuje z niepełnosprawnymi dziećmi, ich rodzinami oraz profesjonalistami, zapewniając rodzinom dostęp do wysokiej jakości opieki oraz usług świadczonych przez wyspecjalizowanych pracowników. Więcej informacji można uzyskać odwiedzając stronę internetową CCNUK: www.ccnuke.org.uk lub dzwoniąc na numer infolinii 01904 567303.

The Family Fund

The Family Fund jest niezależną organizacją charytatywną, całkowicie finansowaną przez rząd, która udziela niewielkich dotacji rodzinom dzieci o dużym stopniu niepełnosprawności, które mają niskie dochody. Dotacje są przeznaczone na zakup potrzebnych rzeczy, które przeważnie nie są finansowane przez służbę zdrowia lub władze lokalne. The Family Fund udziela pomocy rodzinom poważnie chorych dzieci oraz dzieci o dużym stopniu niepełnosprawności, które nie ukończyły 16 lat. Dochód osób ubiegających się o dotację musi być mniejszy niż 23 tys. funtów. W przypadku, gdy spełnione są warunki ubiegania się o dotację, doradca Family Fund odwiedzi taką rodzinę, aby ocenić jej sytuację oraz wpływ niepełnosprawności dziecka na całą rodzinę. Family Fund nie może udzielać dotacji na niezbędne rzeczy, które powinny być zapewnione przez inne organizacje. W takim przypadku rodzina zostanie poinformowana, iż powinna w pierwszej kolejności zwrócić się o pomoc do władz lokalnych lub służby zdrowia. Więcej informacji można uzyskać odwiedzając stronę internetową Family Fund: www.familyfundtrust.org.uk, lub listownie, pod adresem Unit 4, Alpha Court, Monks Cross Drive, Huntington, York, YO32 9WN, telefon 0845 130 4542.

Sense Scotland

Organizacja Sense Scotland wchodzi w skład Krajowego Stowarzyszenia Różyczki i Głuchoniewidomych (UK National Deafblind and Rubella Association). Organizacja udziela wsparcia dzieciom oraz osobom dorosłym, które mają problemy z komunikowaniem się spowodowane głuchotą, ślepotą lub ograniczeniem zmysłu czucia, problemy z nauką oraz osobom niepełnosprawnym. Udzielana jest praktyczna pomoc w postaci różnych usług oraz kompleksowego wsparcia. Komunikacja międzyludzka jest jedną z dziedzin, w których się ta organizacja specjalizuje. Więcej informacji można uzyskać odwiedzając stronę internetową Sense Scotland: www.sensescotland.org.uk lub listownie pod adresem Sense Scotland, 43 Middlesex Street, Kinning Park, Glasgow, G41 1EE. Telefon 0141 429 0294.

The Butterfly Trust

The Butterfly Trust służy radą, praktyczną pomocą oraz poparciem osobom cierpiącym na mukowiscydozę i ich rodzinom. Aby otrzymać pomoc można się skontaktować z miejscowymi pracownikami tej organizacji. Organizacja świadczy różnego rodzaju usługi, tj. nawiązywanie kontaktów z rówieśnikami, masaże i transport. Więcej informacji można uzyskać odwiedzając stronę internetową The Butterfly Trust: www.butterflytrust.org.uk lub listownie, pod adresem Forth House, 28 Rutland Square, Edinburgh, EH1 2BW. Telefon 0131 221 6556.

Samotni rodzice

Bycie samotnym rodzicem może być szczególnie trudne, ale gdy dziecko nie ukończyło 16 lat, można się ubiegać o New Deal, nowy program wsparcia dla samotnych rodziców. Program obejmuje porady dotyczące zatrudnienia, szkoleń, zasiłków oraz informacje na temat opieki nad dzieckiem. Można również otrzymać pomoc w opłaceniu opieki nad dzieckiem podczas spotkań z doradcą lub uczęszczania na zatwierdzone kursy. Możliwe jest także uzyskanie pomocy w opłaceniu opiekunki do dziecka, zabaw zorganizowanych, opieki pozaszkolnej, żłobka czy przedszkola, placówki wczesnej edukacji oraz grup przedszkolnych, pod warunkiem, że są one zarejestrowane przez Komisję ds. Opieki lub nie podlegają rejestracji.

Aby uzyskać więcej informacji można skontaktować się z najbliższym urzędem zatrudnienia (Jobcentre). Więcej informacji dotyczących programu New Deal dla samotnych rodziców oraz rodzajów pomocy, z której można skorzystać, aby opłacić opiekę nad dzieckiem podczas szkolenia lub szukania pracy, można znaleźć odwiedzając stronę internetową: www.newdeal.gov.uk, dzwoniąc na infolinię pod numerem - 0800 868 868 lub kontaktując się z doradcą ds. programu New Deal.

Kontaktując się z najbliższym biurem Children's Information Service można uzyskać więcej informacji dotyczącej opieki nad dzieckiem. Dane teleadresowe Childcare Information Service znajdują się na stronie internetowej www.scottishchildcare.gov.uk

One Parent Families Scotland (OPFS)

OPFS oferuje telefoniczną pomoc samotnym rodzicom, kobietom w ciąży oraz kontaktuje rodziców z organizacjami udzielającymi pomocy w zakresie zasiłków, zatrudnienia, utrzymania, opłacania edukacji, wakacji, opieki nad dziećmi oraz problemów wychowawczych. Również przez telefon udzielana jest pomoc w obliczeniu zasiłków. Organizacja oferuje wsparcie grupom samotnych rodziców oraz dostarcza informacji. Więcej szczegółów można znaleźć na stronie internetowej OPFS: www.opfs.org.uk lub kontaktując się z OPFS listownie pod adresem 13 Gayfield Square, Edinburgh EH1 3NX, lub telefonicznie pod numerem 0131 556 3899 Infolinia: 0808 801 0323

Pracujący rodzice

Zgodnie z prawem rodzice mają prawo oczekiwać pomocy od swojego pracodawcy:

- Zwykły urlop macierzyński w wymiarze 26 tygodni (dotyczy również pracowników pracujących w niepełnym wymiarze godzin oraz pracowników kontraktowych, pod warunkiem, że pracodawca został powiadomiony w terminie). Należy powiadomić swojego pracodawcę swoim zamiarem rozpoczęcia urlopu macierzyńskiego przed końcem 15. tygodnia przed przewidywanym terminem porodu, chyba że nie jest to praktycznie wykonalne.
- Można zdecydować się na dodatkowy urlop macierzyński w wymiarze kolejnych 26 tygodni pod warunkiem, że przed rozpoczęciem 14-tego tygodnia przed przewidywanym terminem porodu przepracowano nieprzerwanie 26 tygodni. Dodatkowy urlop macierzyński jest przeważnie bezpłatny. Ojcom należy się płatny urlop ojcowski w wymiarze do 2 tygodni.
- Można również otrzymać bezpłatny urlop rodzicielski w wymiarze do 13 tygodni, pod warunkiem przepracowania jednego roku. Rodzice adopcyjni mają również prawo do urlopu rodzicielskiego do pięciu lat od momentu adoptowania dziecka lub ukończenia przez dziecko 18 lat, w zależności, która z tych okoliczności nastąpi wcześniej.
- Czas na opiekę nad dzieckiem (time off for dependents) oznacza możliwość wzięcia stosownej liczby bezpłatnych godzin, aby uporać się z nagłymi i nieprzewidywalnymi sytuacjami rodzinnymi.
- Rodzice mają prawo ograniczyć swoje godziny pracy do mniej niż 48 godzin tygodniowo.
- Prawo do ubiegania się o ruchomy czas pracy pozwala rodzicom, którzy są bezpośrednio odpowiedzialni za wychowywanie dziecka (poniżej lat 6 lub 18 lat w przypadku dziecka niepełnosprawnego) na wystosowanie formalnej prośby do pracodawcy o nowy ruchomy czas pracy, aby móc opiekować się dzieckiem, pod warunkiem, iż nieprzerwanie przepracowali oni 26 tygodni.

Aby uzyskać więcej informacji o obowiązujących w zakładzie pracy regulach dotyczących opieki nad dzieckiem można:

- poprosić pracodawcę o informacje o obowiązujących regulach dotyczących równowagi życia zawodowego i prywatnego oraz rodzajach pomocy świadczonej dla opiekujących się dziećmi.
- odwiedzić stronę internetową www.inlandrevenue.gov.uk, aby uzyskać informacje dotyczące zwolnień od opodatkowania oraz składek na ubezpieczenie zdrowotne w przypadku opieki nad dzieckiem współfinansowanej przez pracodawcę.

Pracownik lub pracodawca uzyskają dalsze informacje, kontaktując się z:

linią porad dla pracujących rodziców (Working Families Advice Line)

Bezpłatny numer telefonu: 0800 013 0313. Linia porad udziela bezpłatnych i bezstronnych porad rodzicom o niskich dochodach w następujących kwestiach :

- godzin pracy dogodnych dla pracujących rodziców
- przysługujących praw do urlopu rodzinnego i okolicznościowego w nagłych przypadkach
- zasiłków, z których mogą korzystać pracujący rodzice

Więcej informacji dotyczących rządowego programu wspierającego równowagę pomiędzy życiem zawodowym i prywatnym można znaleźć na stronie internetowej www.dti.gov.uk

Wsparcie dla studentów

Wiele uczelni i uniwersytetów oferuje pomoc studiującym rodzicom w opiece nad ich dziećmi. Należy skontaktować się z doradcą ds. studenckich, aby dowiedzieć się o możliwościach opieki nad dzieckiem oraz oferowanej przez uczelnię pomocy w postaci wsparcia lub infrastruktury. Oto niektóre z pytań, które warto zadać:

- Jakiej grupie wiekowej jest udzielana pomoc
- Czy będzie wolne miejsce, kiedy będzie się go potrzebować
- Jak długa jest lista oczekujących
- Ile będzie kosztować opieka nad dzieckiem
- Czy istnieje możliwość dofinansowania opieki nad dzieckiem
- W jakich godzinach otwarta jest placówka i czy pokrywają się one z rozkładem zajęć

Szczegółowe informacje dotyczące pomocy finansowej dla studiujących rodziców zostały przedstawione poniżej:

Studenci studiów wyższych (studia licencjackie lub wyższe)

Samotni rodzice uczący się w pełnym wymiarze godzin mający na wychowaniu dzieci mają prawo otrzymać zapomogę dla samotnych rodziców (Lone Parent's Grant) oraz zapomogę dla samotnych rodziców na koszty opieki nad dzieckiem (Lone Parent's Childcare Grant). Pomoc ma na celu wsparcie finansowe w opłaceniu kosztów opieki nad dzieckiem przez opiekunkę, w klubach pozalekcyjnych lub przedszkolu.

Studenci kontynuujący kształcenie na uczelniach w pełnym wymiarze godzin mający na wychowaniu dzieci mogą otrzymać wsparcie finansowe z uczelnianego funduszu opieki nad dziećmi (Higher Education Childcare Fund). Wsparcie jest przeznaczone na opłacenie kosztów opieki nad dzieckiem. Wsparcie jest przyznawane przez uczelnie w wysokości przez nie określonej .

Studenci kontynuujący kształcenie na uczelniach wyższych w pełnym lub niepełnym wymiarze godzin mający dodatkowe problemy finansowe mogą uzyskać pomoc finansową z funduszu dla osób w trudnej sytuacji (Hardship Fund). Wsparcie jest przyznawane przez uczelnie w wysokości przez nie określonej .

Potrzebujesz dalszych porad? Dalsze informacje można uzyskać w Student Awards Agency for Scotland na stronie internetowej www.saas.gov.uk lub pod numerem telefonu 0845 111 1711. Aby otrzymać dalsze informacje na temat uczelnianego funduszu opieki nad dziećmi i funduszu dla osób w trudnej sytuacji, należy skontaktować się ze swoją uczelnią.

Dalsze kształcenie (powyżej Standard Grade oraz poniżej licencjatu)

Rodzice kontynuujący naukę w pełnym i niepełnym wymiarze godzin mogą starać się o dofinansowanie z uczelnianego funduszu opieki nad dziećmi (Further Education Childcare Fund). Celem jest pomoc przy opłacaniu kosztów opieki nad dzieckiem w trakcie zajęć szkolnych. Wsparcie jest przyznawane przez szkoły w wysokości przez nie określonej. Pierwszeństwo mają osoby samotne, starszych studentów oraz osoby uczące się w niepełnym wymiarze godzin.

Studenci kontynuujący dalszą naukę w pełnym lub niepełnym wymiarze godzin mający dodatkowe problemy finansowe mogą się ubiegać o pomoc finansową z funduszu dla osób w trudnej sytuacji (Further Education Hardship Fund). Wsparcie jest przyznawane przez uczelnie w wysokości przez nie określonej.

Osoby samotnie wychowujące dzieci, pobierające zasiłki oraz kontynuujące kształcenie na poziomie niezaawansowanym mogą starać się o dofinansowanie kosztów przejazdów, studiów oraz opieki nad dzieckiem. Doradca studencki na uczelni udzieli informacji dotyczących kryteriów przyznawania wsparcia finansowego.

Najbliższe biuro Childcare Information Service będzie również w stanie udzielić informacji o szukaniu i wyborze odpowiedniej i wysokojakościowej opieki : www.scottishchildcare.gov.uk

Aby uzyskać ogólne porady na temat wsparcia dla rodziców, proszę się skontaktować z:

ParentLine Scotland

ParentLine Scotland jest bezpłatną i poufną infolinią udzielającą pomocy wszystkim osobom opiekującym się dziećmi na terenie Szkocji. Wolontariusze pracujący w ParentLine Scotland pomagają osobom dzwoniącym poprzez wysłuchanie ich i umożliwienie im wyrażenia swoich odczuć. Infolinia zapewnia anonimowość oraz daje osobom dzwoniącym możliwość „zrzucenia ciężaru” i oferuje wsparcie oraz informacje. Dalsze informacje można uzyskać odwiedzając stronę internetową ParentLine Scotland: www.children1st.org.uk/parentline/ lub dzwoniąc na infolinię ParentLine Scotland pod numerem 0808 800 2222.

Homestart Scotland

Homestart Scotland wspiera rodziców, którzy mają różne problemy. Rodziny potrzebują wsparcia z różnych powodów, m.in., depresji poporodowej, niepełnosprawności, śmierci bliskich, choroby rodzica lub dziecka albo izolacji społecznej. Rodzice wolontariusze pomagają innym rodzicom. Aby uzyskać dalsze informacje skontaktuj się listownie, adres: Unit 6, Forrester Lodge, Inglewood, Alloa, FK10 2HU lub zadzwoń pod numer 01259 729819. Można również odwiedzić stronę internetową Homestart: www.home-start.org.uk

Parent Network Scotland

Głównym zadaniem sieci Parent Network Scotland jest organizowanie kursów i szkoleń w zakresie umiejętności rodzicielskich dla rodziców oraz innych osób. Kursy są nieformalne, praktyczne i opierają się na uczestnictwie oraz zachęcaniu rodziców do zauważania i doceniania posiadanych już umiejętności, jak również wykształceniu nowych na przyszłość. Dostarczają również informacji oraz innych wskazówek rodzicom oraz innym uczestnikom. Dalsze informacje można uzyskać odwiedzając stronę internetową Parent Network Scotland: www.parentnetworkscotland.org.uk lub listownie, pod adresem 19 Smith's Place, Edinburgh EH6 8NT Telefon 0131 555 6780.